

5

POKYN

generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky
ze dne 7. února 2018,
kterým upravuje letecké záchranářství
u Hasičského záchranného sboru České republiky

Za účelem sjednocení postupu Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) při vyžadování a zapojení vrtulníků Letecké služby Policie České republiky (dále jen „LS PČR“), vybraných útvarů Armády České republiky (dále jen „AČR“) a nestátních provozovatelů vrtulníků v rámci integrovaného záchranného systému, výcviku a provádění záchranných prací leteckými záchranáři HZS ČR a výkonu služby leteckých záchranářů HZS ČR na leteckých základnách LS PČR se stanoví:

Čl. 1

Vyžadování a zapojení vrtulníků LS PČR a AČR, výcvik a provádění záchranných prací

(1) **Při vyžadování a zapojení vrtulníků LS PČR a AČR** v rámci integrovaného záchranného systému se postupuje dle směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků LS PČR vydané MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“) v dohodě s Policejním prezidiem ČR a dle dodatku č. 1 k dohodě o plánované pomoci na vyžádání s Generálním štábem AČR.

(2) V souladu se směrnici pro vyžadování a zapojení vrtulníků LS PČR ¹⁾ (dále jen „Směrnice LS PČR“) upřesňují stávající předurčení ²⁾ hasičských záchranných sborů krajů následovně - **k přímé spolupráci při využívání vrtulníků LS PČR** je určen:

- a) Hasičský záchranný sbor (dále jen „HZS“) hl. m. Prahy a HZS Středočeského kraje pro Hlavní leteckou základnu Praha - Ruzyně LS PČR,
- b) HZS Jihomoravského kraje pro Leteckou základnu Brno LS PČR,
- c) HZS Moravskoslezského kraje pro Leteckou základnu Ostrava LS PČR.

(3) **Při výcviku a provádění záchranných prací** leteckými záchranáři HZS ČR pomocí vrtulníků LS PČR a AČR se postupuje dle směrnice vydané generálním ředitelstvím ve spolupráci s Policejním prezidiem ČR, resp. s Generálním štábem AČR a dle dodatku č. 1 k dohodě o plánované pomoci na vyžádání s Generálním štábem AČR.

(4) Pro výcvik a provádění záchranných prací s leteckou technikou LS PČR určují:

- a) HZS hl. m. Prahy,
- b) HZS Středočeského kraje,
- c) HZS Jihomoravského kraje,
- d) HZS Moravskoslezského kraje.

(5) Pro přímou spolupráci, výcvik a provádění záchranných prací s leteckou technikou AČR určují:

- a) HZS Plzeňského kraje,

¹⁾ Čl. 2 odst. 2 Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké služby v rámci integrovaného záchranného systému (č.j. PO-3781/IZS-2003 z 22.1.2007 resp. č.j. PPR-287/K-2004 z 30.1.2004).

²⁾ Čl. 1 odst. 2 písm. a) Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké služby v rámci integrovaného záchranného systému (č.j. PO-3781/IZS-2003 z 22.1.2007 resp. č.j. PPR-287/K-2004 z 30.1.2004).

b) HZS Jihočeského kraje.

Čl. 2

Počty leteckých záchranářů

(1) Počty leteckých záchranářů celkově ve třech směnách a minimální počty leteckých záchranářů ve službě v rámci jedné směny:

HZS kraje – předurčenost pro:	Celkem leteckých záchranářů	Minimální počet leteckých záchranářů ve službě
HZS hl. m. Prahy – LS PČR	36	2
HZS Středočeského kraje – LS PČR	24	2
HZS Jihomoravského kraje – LS PČR	30	2
HZS Moravskoslezského kraje – LS PČR	24	2
HZS Plzeňského kraje – AČR	24	2
HZS Jihočeského kraje – AČR	24	2
Celkem	162	12

(2) Funkce letecký záchranář - examinátor se ustanovuje u všech HZS krajů předurčených pro přímou spolupráci při využívání vrtulníků LS PČR nebo AČR. Příslušníka HZS ČR k výkonu funkce letecký záchranář - examinátor určuje po získání potřebné kvalifikace dle směrnic pro výcvik a provádění záchranných prací s vrtulníky LS PČR nebo AČR náměstek generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení.

(3) Krajské operační a informační středisko HZS kraje bezodkladně informuje o nasazení leteckých záchranářů v rámci operačního řízení operační a informační středisko generálního ředitelství.

Čl. 3

Územní působnost skupin leteckých záchranářů HZS ČR

(1) Územní předurčenost skupiny leteckých záchranářů HZS ČR vykonávajících službu na Hlavní letecké základně Praha-Ruzyně LS PČR je vymezena územím Čech, zejména územím krajů Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Královéhradeckého a hl. m. Prahy. O nasazení skupiny na území jiných krajů (např. Kraj Vysočina, Pardubický kraj) rozhodne operační středisko LS PČR dle aktuálního letového počasí.

(2) Územní předurčenost skupiny leteckých záchranářů vykonávajících službu na Letecké základně Brno a Ostrava LS PČR je vymezena územím Moravy a Slezska, zejména územím krajů Jihomoravského, Olomouckého, Moravskoslezského a Zlínského. O nasazení skupiny na území jiných krajů (např. Kraj Vysočina, Pardubický kraj) rozhodne operační středisko LS PČR dle aktuálního letového počasí.

Čl. 4

Pravidla výkonu služby

- (1) Pravidla výkonu služby příslušníků HZS ČR na příslušných leteckých základnách LS PČR vydávají příslušní služební funkcionáři HZS ČR ve spolupráci s příslušnými služebními funkcionáři Policie ČR.
- (2) Součástí pravidel výkonu služby podle odstavce 1 musí být denní řád, základní okruhy teoretické přípravy a modelové situace účasti leteckých záchranářů HZS ČR při letu.
- (3) Letečtí záchranáři HZS ČR jsou při výkonu služby jednotně ustrojeni v pracovním stejnokroji II. Ředitel HZS kraje může rozhodnout o odlišném jednotném ustrojení s ohledem na specifika výkonu služby na leteckých základnách.
- (4) HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, HZS Jihomoravského kraje a HZS Moravskoslezského kraje na základě požadavku LS PČR zajistí zpracování podrobnějšího vyhodnocení zásahu leteckých záchranářů HZS ČR s uvedením kladů, nedostatků a návrhů na řešení.
- (5) HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, HZS Jihomoravského kraje a HZS Moravskoslezského kraje každoročně předkládá do 31. ledna odboru IZS a výkonu služby generálního ředitelství zprávu o činnosti leteckých záchranářů HZS ČR na leteckých základnách Policie ČR za předchozí kalendářní rok.

Čl. 5

Vybavení leteckých záchranářů

- (1) Každý letecký záchranář, který je určen k provádění záchrany a evakuace osob a záchranným pracím pomocí palubního jeřábu a lanové techniky, musí být v případě nasazení vybaven osobními ochrannými prostředky a věcnými prostředky požární ochrany uvedenými v příloze č. 1 tohoto pokynu.
- (2) Skupina leteckých záchranářů v minimálním počtu 2 leteckých záchranářů musí být v případě nasazení dále vybavena věcnými prostředky požární ochrany uvedenými v příloze č. 2 tohoto pokynu.
- (3) HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, HZS Jihomoravského kraje a HZS Moravskoslezského kraje vyčlení pro výkon služby leteckých záchranářů HZS ČR na leteckých základnách LS PČR služební vozidlo s právem přednostní jízdy a věcné prostředky požární ochrany v rozsahu dle přílohy č. 3 tohoto pokynu.

Čl. 6

Využití nestátních provozovatelů vrtulníků

- (1) V rámci integrovaného záchranného systému mohou HZS krajů využít vrtulníky nestátních provozovatelů primárně pro záchrany a evakuaci osob a záchranné práce pomocí palubního jeřábu a lanové techniky²⁾.
- (2) Využití vrtulníků nestátních provozovatelů pro záchrany a evakuaci osob pomocí palubního jeřábu a lanové techniky je možné za následujících podmínek:
  - a) HZS kraje má ve své územní působnosti základnu nestátního provozovatele vrtulníku,
  - b) nestátní provozovatel vrtulníku doloží generálnímu ředitelství příslušné „povolení“ vydané Úřadem pro civilní letectví, k provozování tzv. „technické záchrany“ pomocí „lanového podvěsu“, neboli letů s tzv. „vnějším lidským nákladem“ (HEC),
  - c) uzavření smluvního vztahu mezi generálním ředitelstvím, HZS kraje a nestátním provozovatelem vrtulníku upřesňující zásady vzájemné spolupráce (např. stanovení počtu

leteckých záchranářů HZS kraje, zabezpečení výkonu služby leteckých záchranářů, stanovení systému odborné přípravy leteckých záchranářů, plánování letových hodin za účelem odborné přípravy leteckých záchranářů, způsob uznávání specializace leteckých záchranářů, systém vyžadování letů v rámci operačního řízení, finanční zabezpečení vzájemné spolupráce aj.),

- d) generální ředitelství rozhodne na základě žádosti HZS kraje a splnění podmínek uvedených pod písmeny a), b) a c) o předurčení daného HZS kraje k přímé spolupráci s konkrétním nestátním provozovatelem vrtulníku se zohledněním potřebnosti.

Čl. 7

Závěrečná a přechodná ustanovení

(1) Ředitel HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, HZS Jihočeského kraje, HZS Plzeňského kraje, HZS Jihomoravského kraje a HZS Moravskoslezského kraje:

- a) určí, vybaví a připraví stanovený počet leteckých záchranářů v souladu s tímto pokynem,
- b) určí dislokaci leteckých záchranářů interním aktem řízení,
- c) projedná s příslušným provozovatelem vrtulníků kontaktní plochy pro přistání vrtulníku v případě vyhlášení poplachu za účelem záchrany osob pomocí palubního jeřábu a lanové techniky, případně režim a způsob vstupu na leteckou základnu,
- d) zabezpečí zpracování zprávy dle čl. 4 odst. 5 a její zaslání odboru IZS a výkonu služby generálního ředitelství do 31. ledna,
- e) zabezpečí výkon služby stanoveného minimálního počtu leteckých záchranářů ve službě v souladu s tímto pokynem,
- f) o zjištěných nedostatcích při nasazení letecké techniky LS PČR, AČR nebo nestátního provozovatele vrtulníků a leteckých záchranářů neprodleně zpracuje zprávu a tu vždy bez zbytečného odkladu zašle odboru IZS a výkonu služby generálního ředitelství.

(2) Ředitel odboru IZS a výkonu služby generálního ředitelství:

- a) vede seznam leteckých záchranářů HZS ČR a zajišťuje jeho průběžnou aktualizaci,
- b) vydává průkaz a přílohu průkazu leteckého záchranáře HZS ČR pro vrtulníky provozované LS PČR.

(3) Ředitel HZS kraje a velitel Záchraného útvaru HZS ČR seznámí s tímto pokynem přiměřeně všechny podřízené příslušníky HZS ČR, zejména příslušníky zařazené do leteckých družstev a leteckých skupin a příslušníky zařazené na krajském operačním a informačním středisku HZS kraje (pracovišti operativního řízení odřadů).

(4) Ředitel HZS kraje seznámí s tímto pokynem velitele jednotek požární ochrany v okruhu své územní působnosti.

(5) Ředitel vzdělávacího zařízení HZS ČR a ředitel Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany začlení obsah tohoto pokynu přiměřeně do výuky.

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- a) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 36/2009, kterým se stanoví postup pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie ČR Letecké služby, vybraných útvarů Armády ČR a nestátního provozovatele DSA, a.s., v rámci integrovaného záchranného systému a pravidla výcviku a provádění záchranných prací leteckými záchranáři HZS ČR.

- b) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 13/2010, kterým se mění Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 36/2009, kterým se stanoví postup pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie ČR Letecké služby, vybraných útvarů Armády ČR a nestátního provozovatele DSA, a.s., v rámci integrovaného záchranného systému a pravidla výcviku a provádění záchranných prací leteckými záchranáři HZS ČR,
- c) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 44/2011, kterým se mění Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 36/2009, kterým se stanoví postup pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie ČR Letecké služby, vybraných útvarů Armády ČR a nestátního provozovatele DSA, a.s., v rámci integrovaného záchranného systému a pravidla výcviku a provádění záchranných prací leteckými záchranáři HZS ČR, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 13/2010,
- d) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 56/2013, kterým se stanoví územní působnost skupin leteckých záchranářů HZS ČR vykonávajících službu na leteckých základnách Letecké služby Policie ČR a pravidla výkonu služby
- e) Oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 23/2007 ze dne 23. dubna 2007,
- f) Oznámení ředitele odboru IZS a výkonu služby MV-generálního ředitelství HZS ČR uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 36/2009 ze dne 25. srpna 2009,
- g) Oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 13/2010 ze dne 22. února 2010,
- h) Oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení, ve věci určení k výkonu funkce letecký záchranář s kvalifikací examinátor, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 41/2010 ze dne 4. srpna 2010,
- i) Oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR, čá. 56/2013 ze dne 20. prosince 2013.

Čl. 8 Účinnost

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-129683-3/PO-IZS-2017

Generální ředitel HZS ČR
genmjr. Ing. Drahošlav Ryba v. r.

Obdrží:
HZS krajů
Záchranný útvar HZS ČR
SOŠ PO a VOŠ PO
MV-generální ředitelství HZS ČR

Příloha č. 1
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 5/2018

**Vybavení leteckého záchranáře osobními ochrannými prostředky
a věcnými prostředky požární ochrany*:**

1. přiléhavý ochranný oděv s dostatečnou ochrannou proti povětrnostním vlivům
2. oblek pro práci ve vodě (pokud se předpokládá práce ve vodě)
3. záchranná plovací vesta (pokud se předpokládá práce ve vodě)
4. pracovní obuv se zpevněným kotníkem a neklouzavou podrážkou
5. ochranná přilba
6. ochrana sluchu
7. ochranné brýle nebo ochranný štít
8. ochranné rukavice prstové
9. postroj určený k pracovnímu polohování a zachycení pádu s připojovacím prvkem umístěným v přední části postroje, nebo sedací postroj
10. karabiny se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN typu H min. 5 kusů
11. slaňovací prostředek
12. zajišťovací smyčky – min. 2 kusy
13. nůž s pevnou čepelí
14. chemická světla červené a zelené barvy nebo srovnatelná, stejně barevná světla pracující na jiném principu – 2 ks
15. dýmovnice červené barvy – 2 ks
16. čelová svítilna
17. batoh na přepravu materiálu.

Příloha č. 2
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 5/2018

**Minimální vybavení skupiny leteckých záchranářů
věcnými prostředky požární ochrany*:**

1. záchranná smyčka dle ČSN EN 1498 třídy B – 1 ks
2. záchranná nosítka schválená pro záchranné práce – 1 ks
3. plovoucí záchranná smyčka dle ČSN EN 1498 třídy A – 1 ks
4. nízkoprůtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891 – 1 ks 60 m,
5. nízkoprůtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891 – 1 ks 30 m
6. karabiny pro kotvení s minimální pevností 22 kN s pojistkou zámku dle ČSN EN 362 – 10 ks
7. karabiny ocelové pro kotvení s minimální pevností 30 kN – 4 ks
8. lanová kotevní smyčka – 6 m
9. lano dynamické 50 m – 1 ks
10. kladka – 3 ks
11. samoblokující kladka – 1 ks.

*Pozn.: Vybavení uvedené v příloze č. 1 a č. 2 může být na základě doporučení leteckého záchranáře s kvalifikací examinatora rozšířeno o věcné prostředky požární ochrany pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou nebo další speciální prostředky, které zvýší bezpečnost hasičů proti pádu vzhledem ke specifikům a charakteru území. Vybavení leteckého záchranáře

a vybavení skupiny leteckých záchranářů věcnými prostředky pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou musí být schváleno LS PČR, AČR nebo nestátním provozovatelem vrtulníků.

Příloha č. 3
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 5/2018

**Seznam vyčleněných věcných prostředků požární ochrany
pro výkon služby leteckých záchranářů HZS ČR na letecké základně**

1. lavinový vyhledávač – 2 ks
2. lavinová sonda – 2 ks
3. lavinová lopata – 2 ks
4. sněžnice – 2 páry
5. stoupací železa – 2 ks
6. cepín – 2 ks
7. sada pro zajištění tepelného komfortu transportované osoby – 1 sada
8. ruční radiostanice s komunikačním příslušenstvím (typ v závislosti na vybavenosti vrtulníku radiostanicemi) – 2 ks
9. dalekohled – 1 ks
10. záchranná nosítka schválená pro záchranné práce 1 ks
11. lékárnička – 1 ks
12. defibrilátor – 1 ks
13. dýchací přístroj s maskami – 2 ks
14. suchý oblek – 2 ks
15. plovací vesty – 2 ks
16. házečí pytlík – 1 ks
17. házečí plovák pro záchranu z vodní hladiny – 1 ks
18. páčidlo „Hooligan“ – 1 ks
19. přenosná motorová řetězová pila – 1 ks
20. mobilní telefon – 1 ks
21. další vybavení dle rozhodnutí ředitele HZS kraje v závislosti na místních podmínkách.

**Seznam doporučených věcných prostředků požární ochrany
pro výkon služby leteckých záchranářů HZS ČR na letecké základně**

1. přenosná motorová kotoučová (rozbrušovací) pila – 1 ks
2. práškový přenosný hasicí přístroj (6 kg) – 2 ks
3. sada ručního nářadí (v kufříku) – 1 sada
4. přímočará akumulátorová (mečová) pila – 1 ks
5. trekové hůlky – 2 páry
6. dálkoměr – 1 ks
7. vakuové dlahy – 1 sada
8. přenosné hydraulické vyprošťovací zařízení s pohonnou jednotkou – 1 ks
9. lanová svěra – 2 sady
10. chránička lana – 2 ks
11. stupačky na stromy včetně smyček k výstupu – 1 sada.